

Tid: 2022-12-16, kl. 9.00 – 12.00

Plats: Haganäs

Deltagare:

Maria Almqvist, Lärarförbundet

Ylva Appelgren, Hofors kommun

Johanna Berglund, Borlänge kommun

Håkan Elfving, Gagnefs kommun

Stefan Forsmark, Sätters kommun

Ulrika Forssell, Falu kommun

Mikael Fältsjö, ordförande PUD, VBU

Peter Gabrielsson, chef PUD, Högskolan Dalarna

Mattias Gradén, Högskolan Dalarna

Helena Grundén, Högskolan Dalarna

Lars Kratz, Rättviks kommun

Lars Linder, Högskolan Dalarna

Hanna Meijer Holmqvist, Lärarnas Riksförbund

Karin Nordmark, Högskolan Dalarna

Torbjörn Sevelin, Högskolan Dalarna

Satu Sundström, mötessekreterare, Högskolan Dalarna

Johan Svedmark, Falu kommun

PROTOKOLL

2022-12-16

1 Mötets öppnande

PUD:s ordförande Mikael Fältsjö hälsade välkommen och öppnade mötet.

Arbetsgruppen Samverkansstrategier gällande kompetensförsörjning träffas för fortsatta diskussioner efter detta möte – se bilaga 1.

2 Val av mötessekreterare

Satu Sundström valdes till mötessekreterare.

3 Dagordningen

Kommenterades att punkterna 11 och 12 delvis sammanslås. Dagordningen fastställdes.

4 Aktuellt i regionen

Samtliga närvarande rapporterade kortfattat om vad som är aktuellt i regionen.

Återkommande i rapporteringen var den pågående lönerörelsens effekter, översyn av avtal och att arbetsituationen i skolorna är ansträngd på grund av sjukdomsfall,, men att arbetsklimatet överlag ändå är gott. Vidare pågående systematiskt utvärderings- och kvalitetsarbete, diskussioner och nätverkens roll i de sammanhangen, samverkan genom Gysam, processarbete med HÖK 21 och i vissa fall SBS-insatser (Samverkan för Bästa skola).

I Säter pågår en diskussion med koppling till en studerande i Arbetsintegrerad lärarutbildning. Stefan Forsmark återkommer med rapport.

Inflyttningen till Rättviks kommun är större än prognostiserat vilket har lett till lokalbrist då det stora flertalet väljer skola i centrala Rättvik, inte byskolorna.

Johan Svedmark avgår i och med pension och Ulrika Forssell tar över som skolchef i Falun från och med årsskiftet. Utvecklingsarbetet Tillsammans för varje barn, Skolverkets och Socialstyrelsens nationella satsning på uppdrag av regeringen, har fått stor uppmärksamhet, vilket är mycket positivt. Hälsinggårdsskolan är pilotskola i projektet och där har man lyckats höja gymnasiebehörigheten från 82% till 94%.

Borlänge ansöker om att få starta en IB -skola från och med hösten 2024, en kommunalt driven engelskspråkig skola med svensk läroplan, med anledning av Northwolth's etablering i kommunen.

Också Ludvika ansöker om en IB-skola med inriktning mot No/Teknik då Hitachi har anställt 900 personer.

Från Hofors informerades om ekonomiska utmaningar i kommunen. Konstaterades att den generella frågan om utbildningsdimensionering utifrån behov är komplex och att en intensiv diskussion inom och mellan lärosätena i landet pågår.

De fackliga representanterna rapporterade att det i den nya organisationen, där Lärarnas Riksförbund och Lärarförbundet går ihop, kommer att etableras ett distriktsråd. Sammanslagningen sker formellt den 1 januari, i praktiken 1 juli 2023.

I detta sammanhang poängterades vikten av att inventera avtal, exempelvis angående Arbetsintegrerad lärarutbildning, och i förekommande fall revidera.

Vid Högskolan Dalarna (HDA) ska beslut fattas före sommaren om vilken institution eller vilka institutioner som ska flyttas till Borlänge, där nya lokaler står färdiga 2024 och de båda campus enligt regleringsbrevet ska vara likvärdiga. Idag finns endast en av fem institutioner i Borlänge och en är delad mellan Borlänge och Falun. Institutionen för hälsa och välfärd blir kvar i Falun på grund av närheten till Falu lasarett.

Kommenterades Tidöavtalet med formuleringar om att koncentrera ämneslärarutbildningen till ett fåtal lärosäten. En utredare ska tillsättas vid HDA med uppdraget att redogöra för ämneslärarutbildningen vid HDA utifrån bland annat kvalitetsaspekt och antal studenter. En faktor att alltid ta hänsyn till är takbeloppet, som styr hur många studenter som får examineras vid ett visst lärosäte, oavsett regionens behov.

Konstaterades, liksom tidigare, att det i nuläget finns stort behov av utbildade lärare, särskilt nämndes lärare i fritidshem, och att detta är nödvändigt för att hålla kvalitet i skolan. Kommenterades forskarskolornas betydelse då det gäller forskarutbildade lärare men att lärare i fritidshem med disputerad kompetens är väldigt få.

Diskussionen under PUD-mötena kring hur det är möjligt att agera som regional kraft fortsätter. En idé om en gemensam skrivelse framfördes.

PAUS

5 **Förskolläraryrket, uppdatering kring examensansökan**

Helena Grundén, tillförordnad proprefekt för utbildning vid Institutionen för lärarutbildning, rapporterade att svar angående examensansökan för Förskolläraryrket ännu inte har kommit. Beslut fattas av UKÄ (Universitetskanslersämbetet) i januari. Vid institutionen, med prefekt och proprefekt för utbildning som ansvariga, förbereder man sig inför olika scenarier.

6 **Grundläraryrket, arbetsintegrerad utbildning. Uppdaterad information.**

Karin Nordmark, samordnare vid PUD, föredrog om uppdatering av information angående Arbetsintegrerad lärarutbildning (AiL) – se bilagorna "Kalendarium start AiL omgång VII vt 2023 till skolhuvudmän" och "Högskoleförlagd undervisning AiL läsåret 2023-2024". Alla kommuner är enligt överenskommelse representerade i kontaktlistan.

Övrigt

HDA ansvarar för en partsgemensam konferens angående AiL inom det nationella nätverket den 10-11 oktober 2023 i Stockholm. En arbetsgrupp ska tillsättas. Medverkan från PUD-samarbetet i både arbetsgruppen och konferensen välkomnas.

Prefekten vid Institutionen för lärarutbildning Madeleine Michaëlsson har tagit kontakt med Utbildningsdepartementet angående förordningstexten för AiL men upplever det problematiskt att få gensvar.

Ett överintag görs som brukligt till AiL HT 2023, 4-6, för att förhoppningsvis hamna på ca 30 studenter.

Dalatorget, där omgång 2 av AiL kommer att redovisa sina examensarbeten, blir den 8 september 2023 vid HDA.

Ludvika utökar sina platser i AiL med tre. Skolchefen där har kontaktat ordförande angående variant av AiL för ämneslärarprogrammet – se bilaga 2, något som diskuteras i detta forum. Kommenterades att, med tanke på skrivningarna i Tidö – avtalet om koncentration av ämneslärarprogram endast till ett fåtal lärosäten, kan det vara strategiskt fördelaktigt att satsa på en sådan.

- 7 Lokal praktikutveckling. Didaktisk analys, Vansbro kommun. Beslut.**
Mattias Gradén, verksamhetsutvecklare vid PUD, presenterade en ansökan om ett utvecklingsprojekt inom Lokal praktikutveckling: "Didaktisk analys", från ett arbetslag i Vansbro kommun.
Beslut: Ansökan enligt ovan beviljas. Projektet finansieras av ULF-medel.
- 8 Ukrainakurs, introduktion till svensk skola. Information.**
Torbjörn Sevelin, samordnare vid Lärarutbildningskansliet, presenterade ett utbildningsprojekt som på uppdrag av Skolverket drivs vid Göteborgs, Malmö och Stockholms universitet samt vid Högskolan Dalarna (HDA). Projektet riktar sig till flyktingar från Ukraina, som har jobbat inom det ukrainska skolsystemet som lärare eller i annan tjänst. HDA:s särskilda uppdrag är att ge en utbildning på 7,5 hp på kvartsfart och i huvudsak distans (på campus vid övriga lärosäten) med start den 27 mars, som en introduktion till svensk skola. Efter genomgången utbildning ska deltagarna kunna stötta elever från Ukraina med bland annat studievägledning. Önskemål har framförts om att få göra studiebesök i svenska klassrum. De aktuella skolorna bör troligen inte ligga alltför långt från Falun. Studiebesöken arrangeras av PUD. 40 deltagare kan tas in på utbildningen. Målgruppen nås via sociala medier och nätverk. Huvudansvarig är Lena Dahlstrand, adjunkt i svenska, ldl@du.se och anmälan öppnar inom kort med senaste anmälningsdatum 27 februari. Som alltid går det bra att också kontakta någon vid PUD för information och förmedling av kontakter. Kommenterades att det finns ukrainska lärare i Ludvika och Säter sedan tidigare, som skulle kunna ingå i nätverk, däremot inte så många ukrainska elever i regionen.
Länk till information: [Introduction to the Swedish School System - Dalarna University](#)
- 9 Statliga projektet Fler vägar in. Lägesbeskrivning**
Lars Linder, verksamhetsutvecklare vid PUD, informerade om att det statliga projektet "Fler vägar in till läraryrket" tycks läggas ner vid årsskiftet 2022/23 enligt budgetpropositionen. Tre kurser, som normalt inte ges fristående, har erbjudits vid HDA inom projektet. Lars, Filippa Bergqvist och Anna-Karin Fändrik, ansvariga för VAL, Vidareutbildning för verksamma lärare som saknar lärarexamen, fortsätter att jobba med kompetensförsörjningsfrågor, genom att hitta individuella lösningar för obehöriga lärare. Eventuellt kan samarbete ske med lärosäten som ger utbildningar, vilka inte finns vid HDA.

En kartläggning av målgruppen enligt ovan gjordes för några år sedan, som dock är något oklar när det gäller graden av obehörighet. En viktig aspekt är motivationen att fullfölja sina studier, där exempelvis högre lön har stor betydelse. Alla uppmanades att undersöka angående personer inom kategorin obehöriga lärare och informera om möjligheten att fullfölja studierna via VAL. Lars kommer gärna på besök och informerar och är tillgänglig via mejl lld@du.se.
- 10 Diskussion om en gemensam SUD-PUD konferens**
Peter Gabrielsson föredrog angående konferens i samverkan med SUD.

Arbetsgruppen Samverkansstrategier gällande kompetensförsörjning föreslår efter diskussioner med vikarierande verksamhetsledare vid SUD (Socialtjänstens Utvecklingscentrum Dalarna) vid HDA och Tanja Mårtensson, Hälsa och välfärd, RSS (Regional samverkan och stödstruktur) vid Region Dalarna att genomföra en gemensam konferens mellan PUD och SUD.

Föreslogs en sådan konferens i samband med PUD-rådet 17 oktober eller 24 oktober 2023. När datum fastställts kan innehåll preciseras med fokus på frågeställningar som kommer till gemensam nytta.

Alla närvarande skolchefer ställde sig positiva till förslaget med motiveringar som att gemensamma arenor med relevanta aktörer, till exempel Socialtjänsten, bör hittas och goda exempel med koppling till aktuell forskning lyftas fram.

Beslut: Peter går vidare med förslaget om en för PUD och SUD gemensam konferens, i första hand den 17 oktober och i andra hand den 24 oktober 2023.

**11 -
12** **Återrapportering och information**

Håkan Elfving, Inga-Lena Spansk, Mora, och Mattias Gradén med flera deltog i ULF Bazar den 15 december. I grupper diskuterades förslag till ULF-avtal från och med 2025, bland annat publicering av forskningsresultat som ett krav för finansiering av projekt. Kommenterades att kravet vid HDa på praktisknära forskning och utveckling är unikt och att det är viktigt att fortsätta på den linjen. Diskuterades vidare definitioner av begreppet kvalitet och mindre lärosätens möjligheter att göra sig gällande, där exempelvis Dalatorget kan fungera som en arena för HDa.

Peter rapporterade angående kvalitetsdialoger, med syfte att underlätta och stärka huvudmännens systematiska kvalitetsarbete, som Skolverket har genomfört i några kommuner i regionen. Avsikten är inte att kontrollera utan att teckna en bild av aktuell situation och erbjuda stöd om sådant anses behövas. Hittills gjorda erfarenheter är goda, dialogerna uppfattas som konstruktiva.

Diskuterades vidare ökad statlig styrning, särskilt i mindre kommuner, med hänvisning till utredningen Statens ansvar för skolan – ett besluts- och kunskapsunderlag (SOU 2022:53).

Regleringsbrevet förväntas komma kring jul med besked om Professionsprogrammet, regionalisering, dimensionering av gymnasiet, digitalisering av nationella prov, Arbetsintegrerad lärarutbildning och implementering av ämnesbetyg.

Den tvååriga skolchefsutbildningen som Skolverket ansvarar för ges nästa gång från och med hösten 2023.

13 **Summering av 2022 och utmaningar inför 2023**

Den kommunala ekonomin inför 2023 med fokus skolan orsakar oro sett till skatteprognoser, behov, lönerörelsen och pensioner. Detta kan å andra sidan leda till ökat samarbete.

Ett viktigt strategiskt mål inför 2023 är samverkan med socialtjänsten genom SUD (se 10. ovan).

Ingenting mer har hörts om den 10-åriga grundskolan.

14 **Övriga frågor**

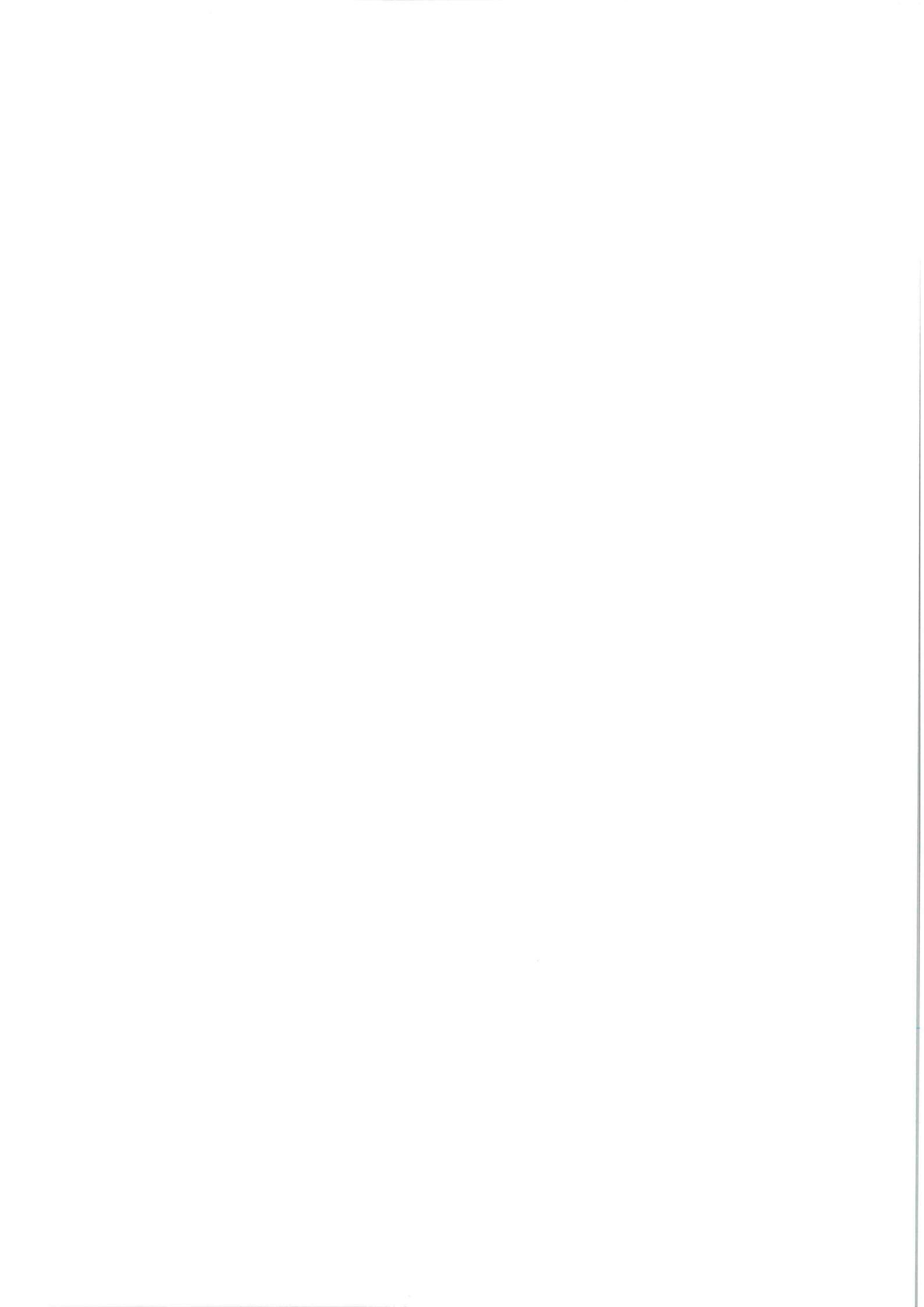
Johan Svedmark, skolchef i Falun, som nu går i pension, tackades med tal och blommor för gedigen och konstruktiv medverkan i PUD-samarbetet under många år.

15 **Nästa möte 31 januari 2023 och mötets avslutande**

Nästa möte är PUD-AU i Selma vid HDa tisdagen den 31 januari 2023. Ordförande tackade alla och avslutade mötet.

Satu Sundström
Sekreterare

Peter Gabrielsson
Justerare

Tema	Målområden	Prio 1-3	Mål	Kriterier / hur	När/tid	Ansvarig	Uppföljning	Nästa steg
Kompetensförsörjning	<ul style="list-style-type: none"> -Lärare på Högskolan Dalarna -Lärare fritidshem -Lärare grund -Lärare ämnes -Lärare AIL -Statistik? -Kommunikationsplan / bilden av skolan -1/3 urval i antagningen (kvot) -Äldre medarbetare – anpassat uppdrag -Yngre medarbetare – anpassat uppdrag -Rekruteringsprocessen – kvalitet och rättssäker 							
Regionalt samarbete	<ul style="list-style-type: none"> -Samverkan skola/IFO - Samverkan PUD-SUD -Samverkan regional analys –regionala planeringsmodellen -Samverkan regionala yrkeslärare – behov 							
Organisering för lärande	<ul style="list-style-type: none"> -Nyexaminerade lärare - AIL - Traditionell -Kompletterade tjänster -Fjärrundervisning -Kombinationstjänster -Hur ska vi organisera lärandet i tider av lärarbrist 			-AIL lokala avtal,	Klart ht-23			
Organisering och mötesplats PUD	<ul style="list-style-type: none"> -Läraryrkesutbildnings kvalitet -Utveckla strukturen på PUD-råd med exempelvis föreläsningar/inspel/debatter -Politikers roll/funktion i lokala styret 2023 -Dalatorget – plan för nästa genomförande 			-Info om utbildningar -Sprida god lokal exempel -Utmana och utb/ gmg				

Kalendarium vt 2023 inför ny antagning AIL			
Datum	Innehåll	Målgrupp	Ansvar
Nov-dec	Uppdatera information på webben. Uppdatera information till kommunerna. Uppdatera kontaktlistan.	Presumptiva studenter	Kommunikationskontoret, kansliet
1 januari	Facebook-event HDA:s förstasida webben	Presumptiva studenter	Kommunikationskontoret, kansliet
On 1 februari kl. 16.00-17.00 Biblioteket HDa	Diskussions-/ informationsmöte (förträff)	Alla kontaktpersoner för skolhuvudman	Kansliet
On 1 februari kl. 17.00-18.00 Biblioteket HDa	Informationsträff om arbetsintegrerade utbildningarna. HDa och skolhuvudmän deltar. Biblioteket Hda (Zoomträff m samma innehåll erbjuds 14 februari)	För presumtiva studenter	Kansliet
Februari 2/2 och 9/2 kl. 15-17 zoom	Öppen zoom-studievägledning	För presumtiva studenter	Studievägledningen
14 februari kl. 17-18 Zoom	Informationsträff om arbetsintegrerade utbildningarna. HDa och skolhuvudmän deltar. Zoom https://du-se.zoom.us/j/68796010697		
Februari/mars	Informations-/inspirationsträffar i olika kommuner (på initiativ av kommuner/skolhuvudmän)	För presumtiva studenter	Skolhuvudmän
15/2-15/3	Ansökan öppen för GrundlärarespGM AIL åk 4.6	Antagning.se	
Innan sista april	Välkomstbrev skickas ut till antagna studenter		Programansvarig och Marie Edqvist
Ti 25 april	PUD- AU. Avstämning ny antagning för AIL grundlärare åk 4-6		PUD-chef o programansvarig
To 4 maj kl. 13.30-16.00	Erfarenhetsutbyte konferens alla rektorer och handledare AIL På plats på HDa eller Zoom	Samordnare, rektorer och handledare AIL	Programansvarig

Nov. 2022

Ti 9 maj kl. 17.00- ca 18.00 På plats	Informationsträff för antagna studenter åk 4-6 (HDa och skolhuvudmän) Falun och Borlänge deltar? (studenterna bjuds in via välkomstbrevet)	Samtliga antagna studenter	Programansvarig
15 augusti 15.30-17.00	Träff för alla rektorer och handledare som har nya ALL-studenter På plats eller på Zoom	HR, rektorer, skolhuvudmän	Programansvarig

Högskoleförelagd undervisning för Arbetsintegrerad Läraryrket läsåret 2023/2024

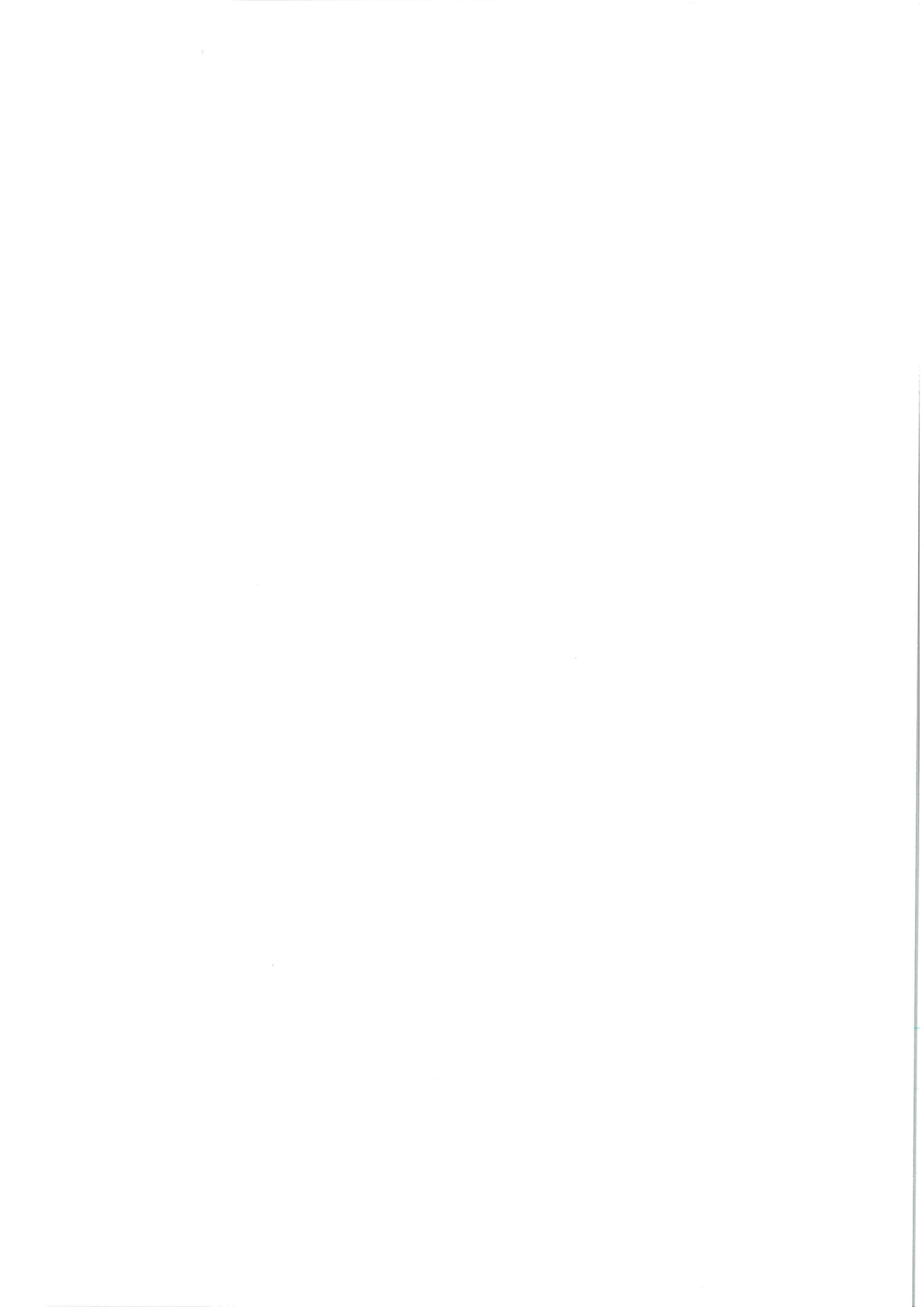
Omg 2 (4-6) - måndag och fredag

Omg 3,4 (4-6) – torsdag och fredag

Omg 5 (F-3) – torsdag och fredag

Omg 6 (F-3) – måndag och tisdag

Omg 7 (4-6) – måndag och tisdag

BEHOV AV ARBETSINTEGRERAD LÄRARUTBILDNING FÖR GRUNDSKOLAN ÅRSKURS 7-9

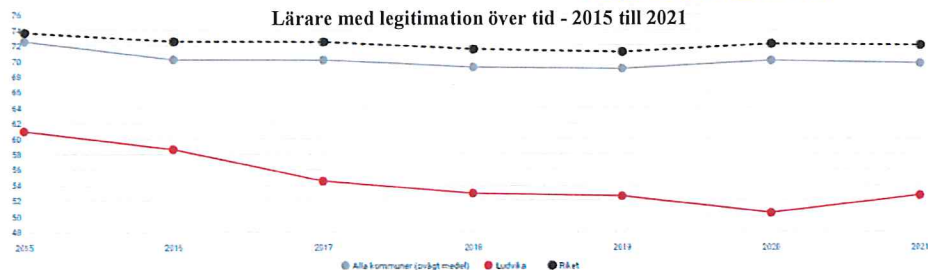
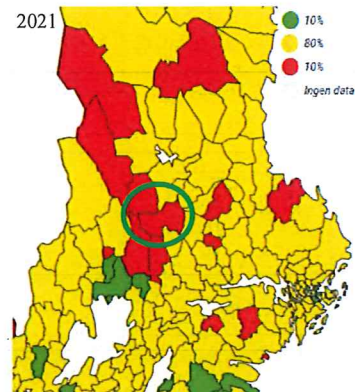
BAKGRUND

Ludvika kommun var tidigt positiva till upplägget med arbetsintegrerad lärarutbildning och har sedan starten utformat en välfungerande inre organisation för att anställa, introducera, schemalägga och följa upp studenternas tid under såväl arbete som utbildning. Rektorer och övergripande chefer är väl insatta i konceptet och resurser har avsatts hos personal och verksamhetsutvecklare för att studenterna ska känna att de får stöd för att lyckas i så väl arbete som studier.

För närvarande har Ludvika kommun 11 personer anställda som studerar inom ramen för den arbetsintegrerade lärarutbildningen. Förhoppningen är att kunna utöka med ytterligare 5 anställda/studenter till höstterminen 2023.

BEHOV

Ludvika kommuns lärarbehörighet ligger mycket lågt i förhållande till såväl regionen som riket. Vid en jämförelse av kommunala skolor beträffande ”lärare med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskolan åk 1-9” ligger Ludvika bland de lägsta 10% av Sveriges 290 kommuner. Drygt 50% av lärarna i kommunen är behöriga i minst ett ämne.

Statistik hämtad från kolada.se

Vid en närmare analys av vilka ämnen med störst brist på lärarlegitimation visar det sig att matematik och no-ämnen för årskurs 7-9 sticker ut negativt. En intern beräkning visar på att behörigheten är runt 20-30%.

Vid rekrytering av lärare med dessa behörigheter är urvalet av behöriga kandidater mycket lätträknade. Vanligtvis saknas behöriga lärare helt bland de sökande kandidaterna. Därmed arbetar många obehöriga lärare på dessa tjänster. Inte sällan är det gymnasieelever som går direkt från gymnasieexamen till att vikarierar som lärare inom grundskolan.

Ludvika kommun gör sedan flera år tillbaka i tiden även resultatuppföljning av elevernas kunskapsutveckling i samtliga skolår vid fyra tillfällen om året. Vid dessa uppföljningar finns ett tydligt mönster som visar att dessa ämnen även sticker ut negativt när det handlar om andelen elever som når målen/betygskriterierna för E.

Mot bakgrund av såväl bristande behörighet som elevernas kunskapsresultat vill Ludvika kommun därför betona att det finns ett *mycket stort behov av att Högskolan Dalarna utbildar fler lärare med behörighet inom matematik och no-ämnen för årskurs 7-9*. Ludvika kommun har därför även ett stort intresse av att den arbetsintegrerade lärarutbildningen breddas till att omfatta även lärarutbildning med inriktning för årskurs 7-9 i allmänhet men årskurs 7-9 med inriktning matematik och no-ämnen i synnerhet.

Ludvika den 16 december 2022

Jonas Fors
Förvaltningschef för Social- och utbildningsförvaltningen
Ludvika kommun